

Ubezpieczenie zdrowotne

Jeżeli pracujesz w Niemczech krócej niż 71 dni w roku i nie wykonujesz tej pracy zawodowo, masz status osoby zatrudnionej krótkoterminowo (po niemiecku: kurzfristig beschäftigt). **W takim przypadku nie są za Ciebie odprowadzane w Niemczech składki na ubezpieczenie społeczne. W tym roku okres stosowania tego przepisu został wydłużony do 102 dni.**

Jeżeli równolegle jesteś zatrudniony w swoim kraju ojczystym i odprowadzasz tam składki na ubezpieczenie społeczne, musisz to udokumentować zaświadczeniem A1. Na tej podstawie przez pierwsze 102 dni pracy w Niemczech masz status osoby objętej ubezpieczeniem społecznym i zdrowotnym w kraju ojczystym. **Upewnij się, że posiadasz ważne w Niemczech zaświadczenie o ubezpieczeniu zdrowotnym.**

Gdy jako **osoba zatrudniona krótkoterminowo** nie posiadasz zaświadczenia A1, może wystąpić taka sytuacja, że będziesz w Niemczech ubezpieczony tylko od wypadków przy pracy. Zapytaj się pracodawcy, czy zawarł dla Ciebie prywatne ubezpieczenie zdrowotne.

Jeśli chcesz przedłużyć okres pracy na czas dłuższy niż 102 dni, Twój pracodawca musi zgłosić Cię do niemieckiego systemu ubezpieczeń społecznych. Upewnij się, czy faktycznie to zrobi! Zapytaj się o to pracodawcę i poproś go o wydanie potwierdzenia zgłoszenia Cię do ubezpieczenia społecznego.

Jeśli jesteś chory i masz zwolnienie chorobowe od lekarza (L4), nadal będziesz otrzymywać wynagrodzenie w okresie choroby, jeśli pracowałeś w tej samej firmie dłużej niż 4 tygodnie.

V.i.S.d.P.: Anja Piel, DGB-Bundesvorstand, Henriette-Herz-Platz 2, 10178 Berlin | Stand: 04/2021

Związki zawodowe angażują się na rzecz praw pracowników.
Zwróć się do nas, jeżeli masz pytania dotyczące Twoich praw!

Europäischer Verein für Wanderarbeiterfragen e.V. (EVW)
Europejskie Stowarzyszenie do Spraw Migracji Zarobkowej
Koordination Initiative Faire Landarbeit
Biuro Koordynacji Inicjatywy na Rzecz Uczciwej Pracy w Rolnictwie
Benjamin Luig
EVW/IG BAU, Luisenstr. 38
10117 Berlin
Mobil +49 151 67342680
benjamin.luig@emwu.org

Przemysłowy Związek Zawodowy Pracowników Branży Budowlanej, Rolniczej i Środowiskowej
Zarząd Federalny
Industriegewerkschaft Bauen-Agrar-Umwelt
Bundesvorstand
Olof-Palme-Str. 19
60439 Frankfurt am Main
Telefon +49 69 957370
kontakt@igbau.de

Bezpośredni kontakt na miejscu:

Gefördert durch:

aufgrund eines Beschlusses
des Deutschen Bundestages

Faire Mobilität – Doradztwo dla pracowników i pracownic z Europy Środkowej i Wschodniej
www.faire-mobilitaet.de
kontakt@faire-mobilitaet.de

W przypadku problemów związanych z prawem pracy w Niemczech, skontaktuj się z bezpłatną infolinią:

Język polski
0800 0005780 / doradztwo@faire-mobilitaet.de

Język bułgarski
0800 1014341 / konsultacia@faire-mobilitaet.de

Język czeski
poradenstvi@faire-mobilitaet.de

Język rumuński
0800 0005602 / consiliere@faire-mobilitaet.de

Język serbski, chorwacki, bośniacki
0800 0005776 / upit@faire-mobilitaet.de

Język węgierski
0800 0005614 / tanacsadas@faire-mobilitaet.de

Informacje w Twoim języku na temat prawa pracy znajdziesz na stronie **www.agriworker.eu** oraz na stronie **www.fair-arbeiten.eu**

Dane kontaktowe bezpośrednio do naszych biur doradczych znajdziesz na naszej stronie internetowej **www.faire-mobilitaet.de/beratungsstellen**

fair **DGB**
Arbeitnehmerfreizügigkeit
sozial, gerecht und aktiv

Praca w rolnictwie
Informacje dla zatrudnionych
z zagranicy, pracujących w rolnictwie

polnisch

European Migrant
Workers Union

Europäischer Verein
für Wanderarbeiterfragen

Wynagrodzenia w rolnictwie

Od stycznia 2021 roku dla wszystkich pracowników rolnych w Niemczech obowiązuje ustawowe wynagrodzenie minimalne wynoszące za godzinę 9,50 EUR/brutto.

Ustawowa płaca minimalna będzie stopniowo wzrastać:

- od 1 lipca 2021 r. do kwoty brutto 9,60 EUR/brutto za godzinę
- od 1 stycznia 2022 r. do kwoty brutto 9,82 EUR/brutto za godzinę
- od 1 lipca 2022 r. do kwoty brutto 10,45 EUR/brutto godzinę

Wynagrodzenie to obowiązuje dla wszystkich osób pracujących w Niemczech, bez względu na to, z jakiego kraju pochodzą. Nawet jeśli Twój pracodawca oddelegował Cię do pracy w Niemczech, musi Ci zapłacić wynagrodzenie minimalne.

Płaca akordowa i od sztuki

Dopuszczalna jest płaca akordowa i płaca od sztuki. Przy czym nie może być ona niższa niż obowiązująca płaca minimalna, którą otrzymanoby za każdą przepracowaną godzinę.

Umowa o pracę

Poproś pracodawcę o pisemną umowę o pracę. Jeśli pracodawca nie da Ci umowy o pracę, to i tak musi najpóźniej miesiąc po rozpoczęciu pracy spisać główne warunki pracy i je Tobie przekazać.

Ważne! Nie podpisuj niczego, czego nie rozumiesz.

Jeśli pracujesz w rolnictwie i chcesz zostać członkiem związku zawodowego w Niemczech, zgłoś się do związku zawodowego pracowników sektora rolnego IG Bauen-Agrar-Umwelt (IG BAU). Związek zawodowy będzie Cię wspierał podczas konfliktów wynikających z prawa pracy.

Tutaj otrzymasz więcej informacji na temat członkostwa:

- +49 391 4085-105 język angielski, niemiecki
- +49 391 4085-106 język bułgarski
- +49 391 4085-107 język rumuński
- +49 391 4085-108 język polski
- +49 391 4085-114 język serbski, chorwacki, bośniacki
- +49 391 4085-921 język rosyjski
- +49 391 4085-922 język węgierski

Możesz również wysłać e-mail na adres: mobil@igbau.de (wszystkie języki)

Umowa o pracę musi zawierać następujące informacje:

- dane identyfikacyjne – Twoje i pracodawcy (nazwisko, nazwę firmy, adresy)
- początek i uzgodniony okres trwania stosunku pracy
- miejsce wykonywania pracy
- opis czynności
- wysokość wynagrodzenia i ewentualnych dodatków (o ile występują) oraz termin ich płatności
- uzgodniony czas pracy
- długość urlopu wypoczynkowego
- terminy wypowiedzenia stosunku pracy
- wskazówki dotyczące obowiązujących układów zbiorowych

Dokumentowanie czasu pracy

Codziennie zapisuj godziny rozpoczęcia i zakończenia pracy oraz przepracowane godziny i przerwy. Notuj nazwiska świadków. W miarę możliwości daj swoje zestawienie godzin do podpisania brygadziście lub przynajmniej koledze z pracy.

Jeżeli otrzymujesz płacę akordową: zapisuj liczbę oddanych skrzynek lub oddawane ilości.

Kiedy powinna nastąpić wypłata?

Musisz otrzymać rozliczenie wynagrodzenia (Lohnzettel albo Lohn-abrechnung). Wynagrodzenie musi zostać wypłacone najpóźniej do końca miesiąca następującego po miesiącu, w którym została wykonana praca i obejmować wszystkie rzeczywiście przepracowane godziny. Jeżeli uzgodnisz z pracodawcą, że wypłata całego wynagrodzenia nastąpi dopiero po zakończeniu pracy sezonowej, żądaj tygodniowych albo miesięcznych rozliczeń cząstkowych.

Nadgodziny

Jeśli pracujesz sześć dni, regularny tygodniowy czas pracy w rolnictwie może wynosić 48 godzin. Pomiedzy dwiema zmianami wymagany jest jedenastogodzinny okres odpoczynku.

Wszystkie godziny pracy – w tym także nadgodziny – muszą zostać opłacone. Czas przemieszczania się z jednego do drugiego miejsca pracy uznaje się za czas pracy, za który należy się wynagrodzenie.

W przypadku sporu

Jeżeli pracodawca nie płaci za nadgodziny, musisz udowodnić, że to on Ci je zlecił, zaakceptował lub tolerował. **Dlatego również w takim przypadku zalecamy: dokumentuj w formie pisemnej swoje godziny pracy i poproś świadka o ich podpisanie.**

Zakwaterowanie i wyżywienie

Zgodnie z obowiązującymi przepisami BHP w pokoju wieloosobowym może być zakwaterowanych maksymalnie 8 osób. Na jedną osobę powinno przypadać co najmniej 6 m².

Zrób zdjęcia swojej kwatery, jeżeli nie spełnia ona ustalonych wcześniej warunków!

Jeżeli usługi noclegowe i żywieniowe świadczy **firma zewnętrzna**, a nie Twój pracodawca, powinieneś dostać do podpisania umowę najmu albo umowę o świadczenie usług. Jeżeli nie dostaniesz żadnej umowy, zapytaj swojego pracodawcę na początku sezonu, jakie kwoty zostaną Ci potrącone za noclegi i wyżywienie na koniec sezonu.

Jeżeli zakwaterowanie i wyżywienie zapewnia **Twój pracodawca** i potrąca ich koszt z Twoich zarobków, musi to zostać wyraźnie wykazane na rozliczeniu wynagrodzenia.

Uwaga! Dopiero w przypadku, gdy Twoje wynagrodzenie jest wyższe niż kwota niepodlegająca zajęciu (po niemiecku: Pfändungsgrenze), koszty zakwaterowania i wyżywienia można potrącać bezpośrednio z tego wynagrodzenia. Kwota ta zależy od liczby osób pozostających na Twoim utrzymaniu.

Przykład 1: Jesteś bezdzietną osobą stanu wolnego. Nie wolno Ci niczego potrącać, jeżeli Twój dochód netto nie przekracza 1.179,99 EUR. Od 1 lipca 2021 r. nie mogą być dokonywane potrącenia od dochodu netto wynoszącego do 1.259,99 EUR.

Przykład 2: Pozostajesz w związku małżeńskim i masz dwójkę dzieci, więc łóżysz na utrzymanie trzech dodatkowych osób. Nie wolno Ci niczego potrącać, jeżeli Twój dochód netto nie przekracza 2.109,99 EUR. Dopiero gdy dochód netto przekroczy ten poziom, pracodawca może Cię obciążyć kosztami wyżywienia i zakwaterowania.

Za **wyżywienie** w 2021 roku można potrącać następujące kwoty maksymalne w ujęciu miesięcznym:

śniadania 55,00 EUR, obiady 104,00 EUR i kolacje 104,00 EUR, co daje miesięczną kwotę maksymalną 263,00 EUR.

W ujęciu dziennym: śniadanie 1,83 EUR, obiad 3,47 EUR i kolacja 3,47 EUR, co daje maksymalną dzienną stawkę żywieniową w wysokości 8,77 EUR.

Za **zakwaterowanie** można miesięcznie pobrać maks. 237,00 EUR. Jeśli jesteś zakwaterowany w pokoju z kilkoma osobami, kwoty się zmieniają: przy dwóch osobach są potrącane 142,20 EUR, przy trzech osobach 118,50 EUR i więcej niż trzech osobach € 94,80 EUR.

Środki ochrony indywidualnej, narzędzia pracy, woda

Wszystkie narzędzia pracy i środki ochrony indywidualnej musi bezpłatnie zapewnić Ci pracodawca. Do środków takich należą rękawice robocze oraz ochrona przed słońcem i deszczem. Pracodawca musi Ci również zapewnić wystarczającą ilość wody, jeżeli pracujesz w upale.

Przy pierwszej miesięcznej wypłacie upewnij się, że nic za to nie zostało potrącone z Twojego wynagrodzenia.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami BHP związanymi z koronawirusem podczas pracy należy zachować dystans wynoszący co najmniej 1,5 metra. Praca powinna być wykonywana w stałych grupach, liczących nie więcej niż cztery osoby. Tylko w koniecznych przypadkach pracy przy maszynie, w grupie może pracować do 15 osób.

